

Kleine bever en de echo

Inleiding.....	2
Waarom.....	2
De verwerkingsvormen bij deze module	2
Spelactiviteiten	2
Gespreksactiviteiten.....	2
Constructieve activiteiten	3
Drama	3
Werkbladen.....	3
Thema's die behandeld worden.....	3
Doelen.....	3
Praktische gegevens	3
FASE 1: De Bever	5
Informatie	5
Doelstelling	6
Thema's	6
Werkwijze.....	6
Benodigdheden	7
Verwerking eerste les.....	7
Verwerking tweede les	8
FASE 2: Het maken van toneelattributen met jonge kinderen.....	9
Doelstelling	9
Thema's	9
Werkwijze.....	9
Benodigdheden	9
Verwerking	10
FASE 3: Overige lessen die gegeven kunnen worden tijdens deze module (incl. een muzikale toevoeging).....	12
Doelstelling	12
Thema's	12
Werkwijze.....	12
Benodigdheden	12
Verwerking	12
Muzikale lessen.....	14
Nawoord.....	15
Schema voor de leerkracht.....	16
Gebruikte literatuur	17
Colofon.....	17

Inleiding

Voor u ligt de lesmodule levensbeschouwelijke vorming, geïnspireerd door het prentenboek Kleine Bever en de Echo, geschreven door Amy MacDonald (Oorspronkelijke titel Little Beaver and The Echo). Deze module kunt u gebruiken voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar, bij vormingswerk en in de groepen 1, 2 en 3 van de basisschool.

Waarom

Het prentenboek gaat over een Kleine Bever die helemaal alleen is. Hij heeft geen broertjes, zusjes of vriendjes. Het thema van dit boek is dan ook "vriendschap". Het is een zeer rijk geïllustreerd prentenboek waarin het verhaal wordt verteld van de Kleine Bever die andere dieren ontmoet.

Het maken van geluiden en/of praten met andere kinderen is voor jonge (allochtone) kinderen niet de gewoonste zaak van de wereld. Zij voelen zich in hun omgeving soms in zichzelf gekeerd. Durven weinig te zeggen, beheersen de taal (soms) niet, voelen zich niet op hun gemak. Door middel van het maken van geluiden en het uithalen van kattenkwaad vragen deze kinderen vaak aandacht van hun omgeving.

Wat doet het kind precies? Hoe reageert de omgeving (andere kinderen) erop?

Het vragen van aandacht door kinderen die in zichzelf gekeerd zijn en de taal niet beheersen, gebeurt regelmatig op een negatieve manier. Zij uitten zich dan d.m.v. slaan, schoppen en schreeuwen. Op het moment dat zij een gemeenschappelijke interesse hebben ontdekt wordt de sociaal-emotionele omgang met andere kinderen een stuk makkelijker.

Dieren en het maken van geluiden door dieren, geven kinderen vaak het gevoel niet anders te zijn. Zij doen op dat moment tenslotte allemaal een beetje raar. De vrijheid die kinderen ontdekken om met elkaar iets te ondernemen wordt groter en leidt tot motivatie, teneinde samen te werken.

In deze module wil ik de leerkracht een handvat geven om kinderen te leren met elkaar samen te werken. De kinderen zullen na deze module meer weten over diverse dieren en in staat zijn een toneelstuk op te voeren.

De verwerkingsvormen bij deze module

Spelactiviteiten

Bij de spelactiviteiten is het van belang dat de kinderen leren losse rollen te spelen, maar ook tot samenspel te komen. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan: raadspelletjes, poppenkastverhalen, bewegingsspelletjes, drama met gebruik van woord, beeld en beweging en taal. Deze activiteiten kunnen vooral plaatsvinden tijdens een kring of later in kleinere groepjes. De kinderen zullen elkaar beïnvloeden en gaan samenwerken.

Gespreksactiviteiten

De gespreksactiviteiten in deze module zijn met name gericht op het spreken met elkaar, wanneer een groepje kinderen met elkaar aan het spelen is. De sociale ontwikkeling wordt daarbij gestimuleerd. De kinderen leren om te gaan met regels, andere meningen en leren zichzelf te uiten. Daarnaast wordt het gebruik van taal en het begrijpen daarvan gestimuleerd.

Constructieve activiteiten

Door het gebruiken van constructieve activiteiten zullen de kinderen in hun ontwikkeling te maken krijgen met het inrichten van ruimtes, passen en meten, vergelijken van aantallen en tellen etc. Daarbij wordt hun probleemoplossend vermogen gestimuleerd.

Drama

Toneelspelen is voor jongere kinderen altijd aantrekkelijk. Zij vinden het over het algemeen heel leuk en interessant om iemand anders te kunnen zijn. Wanneer daarbij verkleedkleden of andere materialen worden gebruikt wordt het nog spannender. De kinderen leven zich volledig in, in hun rol en tonen makkelijk hun eigen gevoelens, én de gevoelens van het dier dat zij spelen.

Werkbladen

In de bijlage zijn voorbeelden aanwezig die de maskers (kunnen) voorstellen van de dieren die in het prentenboek voorkomen. Daarnaast een voorbeeld van de Bever die gebruikt kan worden om te beplakken (zie ook een van de lessen). Een schema wordt aangeboden voor de leerkracht om te bekijken wanneer welke les kan worden aangeboden.

Thema's die behandeld worden

De thema's die behandeld worden zijn met name bedoeld om de kinderen met elkaar te laten samenwerken. Terwijl het prentenboek het thema vriendschap heel duidelijk naar voren laat komen, heb ik daarvan in deze module geen gebruik gemaakt. De thema's die met name naar voren komen zijn:
dierenliefde, wat is dat?
hoe zien we eruit?
communicatie

Doelen

Het doel van deze module is de kinderen een handvat mee te geven, waarmee zij nu, en later, makkelijker omgaan met het benaderen van andere (onbekende) mensen en dieren. leuk vinden om voor een groep een toneelstuk op te voeren. hun eigen creativiteit laten zien aan anderen.

Aan het eind van de gegeven lessen zult u met uw groep in staat zijn om voor een groep een toneelstuk op te voeren, dat gaat over een Bever die vriendjes zoekt. Deze module is vooral te gebruiken voor een week- of maandsluiting, waarbij op de meeste basisscholen regelmatig een toneelstukje wordt opgevoerd voor medeleerlingen en/of ouders.

Praktische gegevens

De start van het project is het voorlezen van het boek Kleine Bever en de Echo. Het is zeer praktisch dit boek gedurende de uitvoering van deze module binnen handbereik van de kinderen in de groep te hebben. Tevens kunnen de boeken die bij de gebruikte literatuur staan aangegeven met een * in de groep ter inzage liggen.

Van tevoren dient u zelf of met de groep een afweging te maken of u een uitvoering aan derden als eindresultaat beoogt. Het maken van decorstukken dient daar namelijk aan te worden aangepast. U heeft bijvoorbeeld de volgende mogelijkheden, decorstukken aangepast aan:
de zandtafel, waarin wordt gebouwd en de kinderen kunnen spelen.

het podium (indien uitvoering gaat plaatsvinden). Hulp van bijvoorbeeld groep 7 of 8 teneinde samen met hen het decor te maken is een optie.

- een doos, zodat ieder kind zijn eigen werk mee naar de beverburcht kan nemen na afloop van deze module.

In deze module wordt ervan uitgegaan dat u een zandtafel, of een hoek, met de kinderen gaat inrichten, waar zij met elkaar het verhaal kunnen spelen.

Het uitvoeren van de lessen kan in het eigen klaslokaal plaatsvinden. Mocht u aan het eind besluiten om het toneelstuk aan derden te laten zien, dan is het verstandig om een paar maal te oefenen in de ruimte waar de uitvoering zal plaatsvinden.

De fase 2 en 3 kunnen door elkaar worden gebruikt. Fase 2 is namelijk de aanzet tot het maken van diverse attributen. Hier kunnen de kinderen, individueel of in groepsverband, op momenten die u aangeeft aan gaan werken. Fase 3 bevat lessen die goed uitgevoerd kunnen worden tijdens kringactiviteiten, en tussen de lesovergangen door.

Wanneer u de Bever in het echt wilt laten zien, dan kunt u contact opnemen met De Biesbosch. Daar zijn ze in Nederland nog aanwezig. Een excursie of schoolreisje naar deze plaats kan een begin c.q. afsluiting zijn.

FASE 1: De Bever

Informatie

De bever is een knaagdier. Een log lopend dier dat niet zo handig is aan de wal, maar in het water zeer behendig is. Zwemvliezen aan zijn achterpoten zorgen ervoor dat de Bever zeer goed kan zwemmen. Als hij zwemt dan komen oren, ogen en neus net boven het water uit, zodat hij goed kan horen, zien en ruiken. Duikt de Bever onder water dan sluit hij zijn oren en neus af. Het zwemstuur is zijn grote, met schubben bedekte, staart. Deze is tevens de waarschuwer als er gevaar dreigt. De Bever slaat dan met zijn staart op het water. De staart van het mannetje is te herkennen aan een klein puntje in het midden van de ronding aan het eind. Bij het vrouwtje ontbreekt dit.

Overgenomen uit het boek De Bever van Sylvaine Piquols.

Zijn vacht is waterdicht. De bovenlaag bestaat uit lange hele stugge haren (deklaag). Daaronder zit een dikke, zijdeachtige donsachtige vacht (wollaag). Aan de voorpoten heeft hij echte handen met 5 vingers, waarmee hij alles vastpakt. Ook gebruikt hij zijn nagels om zijn vacht te kammen.

De tanden van de Bever zijn van 's morgens vroeg tot 's avonds laat aan het werk. Oranje van kleur, lang en vlijmscherp zijn de snijtanden en vormen het werktuig dat hij gebruikt voor het omknagen van bomen.

Een boom wordt eerst rondom de stam stuk geknaagd en dan valt hij om. Daarna maakt de bever er stukken van.

De takken worden onder water bewaard als voedsel in de wintermaanden.

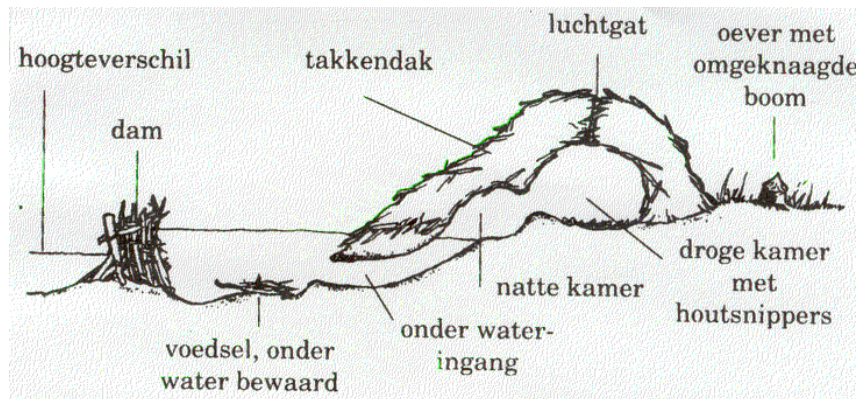
De bever staat bekend om het maken van dammen. Ze zijn zeer goede bouwers. Ze maken bij die dam of langs de oever ook hun eigen beverburcht. De bever start met het zoeken naar een goede plaats. Daarna worden takken gezocht, en in de bodem geplaatst van de rivier. Deze takken zorgen ervoor dat de stroom van het water wordt onderbroken, daar ze dwars op de stroom worden geplaatst. Later worden er kleinere stukken takken tussen geplaatst en de gaten worden dichtgesmeerd met hout en klei. De vrouwtjes-bever is echter degene die de plaats van de beverburcht aangeeft. De beverburcht is, indien af, boven het water te herkennen aan een dikke bos van takken. De ingang zit altijd onder water.

De beverburcht van de bever bestaat uit verschillende onderdelen de ingang, die onder water aanwezig is.

dan komt de bever in een soort gang of ruimte, dit in de "natte kamer", waar hij moet drogen.

Achter de natte kamer bevindt zich de ruimte waar het nest aanwezig is. De vloer is daar opgebouwd van spaanders en houtkrullen. In het nest zal de bever nooit eten. Dat doet hij buiten.

De Beverburcht

Overgenomen uit Bevers in De Biesbosch, junior informatie N84 geschreven door Clara Bervoets.

Het gezin blijft bij elkaar. Ze herkennen elkaar door met hun snuit tegen elkaar aan te wrijven. Als er kleintjes worden geboren, dan worden deze de eerste maand gezoogd door moeder bever. In deze maand maken ze ook kennis met het water. Daarna eten ze schors, net als papa en mama. Aangezien de bever een planteneter is, vindt ie de volgende planten/bomen erg lekker: berk, wilg, els, waterlelie, esdoorn, peren, riet en populier. Na twee jaar gaan de kleintjes (inmiddels groot geworden) op zoek naar hun eigen territorium. Dan krijgen papa en mama bever opnieuw kinderen en gaan de groot geworden jongen het huis uit.

Doelstelling

In fase 1 is het de bedoeling de kinderen kennis te laten maken met het prentenboek Kleine Bever en de Echo.

Dit is tevens voor de kinderen een oefening om geconcentreerd te kunnen luisteren.

Daarnaast wordt in deze fase het leven van de bever aan de kinderen duidelijk gemaakt.

Thema's

Wat kan ik nog vertellen over het verhaal?

Hoe ziet de bever eruit?

Spelen we met dieren in het klein of in het groot?

Werkwijze

Deze fase bevat 2 lessen van elk ongeveer drie kwartier. Daarna volgen er verwerking- en creativiteitopdrachten die in deze fase herhaald kunnen worden in de groep.

Benodigheden

Benodigheden eerste les:

prentenboek Kleine Bever en de Echo
eventueel een pluche bever ter illustratie in de groep
kleurpotloden
schaar (voor de jongste eventueel een prikpen).
voorbeelden voor het maken van dierenmaskers (Bever, Eend, Otter, en de Schildpad)
liedbundel Eigenwijs

Benodigheden tweede les:

een paar gemaakte werken van het eerste half uur
Tijdsplanning:

Eerste les:

- 20 minuten voorlezen
- 15 minuten napraten
- 10 minuten vervolgactiviteit uitleggen

Tweede les:

- 10 minuten terugkoppeling naar de gemaakte werken van de eerste les
- 20 minuten drama activiteiten in de kring
- 15 minuten met elkaar besluiten wie wat gaat doen

Verwerking eerste les:

Het prentenboek voorlezen in de groep, terwijl de kinderen in een halve maan opstelling voor u zitten.

Tussen het lezen door de verschillende plaatjes uit het boek aan de kinderen laten zien.

Het gesprek op gang brengen, over wat er zoal in het boek is gebeurd. Sleutelvragen hiervoor zijn:

Wat was er met de kleine Bever?

Wie was zijn vriendje?

Wat voor geluid hoorde hij?

Waarom huilde de Bever zo?

Heeft hij vriendjes ontmoet?

Welke vriendjes dan?

Wat gingen ze samen doen?

Wie vertelde de kleine Bever over de echo?

(extra suggestie: Wat hoor ik toch, wat hoor ik toch? Een diergeluidenspel uit het liedbundel Eigenwijs, bladzijde 62)

Na het gesprek worden de maskers te voorschijn gehaald, elk kind mag er een uitzoeken en deze gaan maken. De handelingen die verricht moeten worden zijn;

uitknippen of prikken

inkleuren

touwtje of elastiekje eraan maken

Verwerking tweede les

De gemaakte maskers worden tijdens deze les gebruikt om de kinderen een dier te laten worden. U praat met de kinderen eerst over het masker dat zij hebben gemaakt en vraagt waarom zij die hebben gekozen. Daarna gaat u nog even terug naar het verhaal dat u in de eerste les heeft voorgelezen en vraagt aan de groep (of kinderen individueel) wat hun dier in het verhaal heeft meegemaakt.

Door de maskers op te doen, worden de kinderen een dier. Zij kunnen nu hun dier uitbeelden in de kring of speelplaats. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de onderstaande tekst. Wanneer u deze activiteit in de kring laat plaatsvinden kunt u de kinderen de tekst laten zeggen. Bent u met uw groep in bijvoorbeeld het speelplaats dan kunt u het met de gehele groep gaan uitbeelden.

De tekst is:

Aan de kant van een groot water woonde kleine Bever.

Hij had geen broertjes.

Hij had geen zusjes.

Maar wat nog veel erger was.

Hij had geen vriendjes.

Niet één!!!!!!

Hij was helemaal alleen.

Zo vreselijk alleen,

Dat hij ervan moest huilen.

Eerst zacht,

Toen harder,

En héél hard.

Hij zei: "ik wil een vriendje".

Hij ging in de boot het water op.

Wie zag hij daar?

"Ik ben de Eend,

Ik wil wel een vriendje".

Samen gaan ze verder in de boot.

Daar kwam de Otter aangezwommen.

"Ik wil ook een vriendje".

"Kom er maar bij in de boot".

Verderop zagen ze een Schildpad in de zon liggen.

"Wil jij ook een vriendje hebben?"

"Ja hoor", zei de schildpad,

"Ik ga ook mee in de boot".

"Wie heeft er nu gehuild?" vroeg de Bever.

Iedereen zei: "ik niet".

De bever snapte er niets van.

Totdat ze bij de oude wijze Bever aankwamen.

De oude Bever zei: "Waar je ook bent, aan de overkant van het water is de echo".

"Als jij verdrietig bent, is de echo dat ook. Als jij blij bent, is de echo het ook".

"Dan willen wij zijn vriendje zijn".

En heel hard riepen ze met zijn allen: "Hoera, we zijn vrienden".

Nadat de kinderen hebben ervaren hoe het is om iets uit te beelden c.q. toneel te spelen, kunt u de vraag stellen of zij dit voor een groep andere kinderen of ouders willen doen. Zo ja: dan gaat u in fase twee verder met het maken van grote toneelattributen. Zo nee: dan maakt u met de kinderen de attributen op een kleinere schaal, zodat ze er met een groepje mee kunnen spelen.

FASE 2: Het maken van toneelattributen met jonge kinderen

Doelstelling

De doelstelling van deze fase is om de kinderen individueel of met elkaar te laten kennismaken met het maken van toneelattributen c.q. speelmateriaal. De activiteiten zullen een constructieve inhoud hebben, waarbij de kinderen zelfstandig tot ideeën kunnen komen en deze alleen of met elkaar ten uitvoer brengen.

Daarbij is het werken met constructiematerialen boeiend voor kinderen. Ze kunnen diverse constructies en bouwwerken vervaardigen van diverse losse elementen.

Thema's

De thema's in deze fase hebben vooral te maken met het maken van de attributen die in het prentenboek voorkomen. Daarbij kunnen de kinderen zelf hun creativiteit ontdekken en uitbreiden om het een en ander in elkaar te zetten.

Creativiteit

Werken met afmetingen en verhoudingen

Oplossingsgericht denken.

Werkwijze

Hieronder geef ik diverse mogelijkheden die als eindresultaat hebben, dat de attributen gebruikt kunnen worden om ermee te spelen. Daarbij ga ik er bij deze beschrijving vanuit dat het spel plaatsvindt in de groep, binnen het klaslokaal. Het eindresultaat van deze lessen zal zijn dat de zandtafel omgebouwd is tot een ruimte, waarin de kinderen het gehele verhaal kunnen naspelen. De aangegeven lessen kunt u geheel of gedeeltelijk gebruiken. Daarnaast is het mogelijk om bepaalde activiteiten te laten samengaan. De lessen zijn aangegeven om in groepsverband te werken. U kunt ervoor kiezen om de kinderen ieder zelfstandig iets te laten maken, zodat zij het mee naar huis kunnen nemen. Wanneer u daarvoor kiest zou u de kinderen een schoendoos mee kunnen laten nemen om op dat formaat alles te maken.

De groepen met ongeveer 4 a 5 kinderen: Maken:

A. 1ste groep

Het water

B. 2de groep

De waterkant

C. 3de groep

De boot

D. 4de groep

Verschillende bomen

E. 5de groep

De Bever, Eend, Otter en Schildpad.

Benodigdheden

A.

Blauw stevig karton

Schaar

Lijm

Groen papier

Wit papier

Voorbeelden van een waterlelie (zie prentenboek)

B.

Karton in de kleur van riet (licht groen/bruin)
Zand
Schaar
Lijm

C.
Materialen om de boot te maken, bijvoorbeeld een krant (vouwen), karton (vouwen, knippen en plakken), klein constructiemateriaal of lege luciferdoosjes.

D.
Groen en bruin karton
Schaar of prikpen
Lijm
Lege keukenrolhouders
Bruin vouwpapier

E.
Bever, Eend, Otter en Schildpad voorbeeld op karton in de hoofdkleur van het dier.
Lege melkpakken.
Zachte bruine wol
Stevig bruin karton
Oranje, wit, groen, grijs, bruin en zwart karton, of stevig papier.
- Verf.
Schaar of prikpen
Lijm
Zwarte stift.

Tijdsplanning:
(voor alle groepen van toepassing)

Per groep heeft u ongeveer 5 a 10 minuten nodig om uit te leggen wat de bedoeling is.
Daarna kunnen de kinderen zelf aan het werk om de attributen te maken.
De voorbereidingen om het één en ander klaar te leggen zullen ongeveer 30 minuten in beslag nemen.
De tijd dat de kinderen over het maken van het product doen, zal in grote mate van de groep zelf afhangen.
De manier waarop er met elkaar wordt samengewerkt en de motivatie, spelen daarbij een grote rol.
Binnen een dag kan het af zijn.

Verwerking

A.
Geef aan dat de zandtafel een meer moet worden met waterlelies erin.
Laat de kinderen zelf de keus maken hoe zij dit willen doen.
Praat daarover met elkaar.
Geef de materialen die zij kunnen gebruiken.

Wanneer deze opdracht te ruim blijkt te zijn dan kunt u verdere aanwijzingen geven, bijvoorbeeld;
De onderkant bedekt met blauw papier.
Golfjes knippen en deze erop plakken.

Waterlelie voorbeeld aandragen en deze laten maken.

B.

Praat met de groep hoe de kant van het water eruit ziet. Ga na hoe zij deze willen maken bij de zandtafel.

Laat zoveel mogelijk ideeën van de kinderen in het eindresultaat zichtbaar blijven.

Ga na hoe de kinderen het zand aan de kant willen houden.

Laat de kinderen nadenken over de volgende vraag: hoe zorgen wij ervoor dat het zand niet in het water komt?

Bespreek de oplossingen met elkaar.

C.

Laat de kinderen zien dat van luciferdoosjes een boot kan worden gemaakt.

Ook kunt u ervoor kiezen om een boot te laten vouwen.

Daarnaast is het mogelijk om van klein constructiemateriaal een boot te bouwen.

D.

Ga een gesprek aan met de groep over wat de bever lust.

Stuur het gesprek zo, dat de kinderen de bomen willen maken en deze langs de waterkant plaatsen.

Geef eventueel voorbeelden van de verschillende boomsoorten.

E.

U heeft als voorbereiding de voorbeelden van dieren op karton getekend.

U vraagt wie welke wil maken.

De voorbeelden worden (2x) uitgeknipt of geprikt en aan weerszijden van een leeg melkpak geplakt.

De Bever wordt voorzien van eerst een zachte vacht (stukjes wol opplakken) en dan een stuggere vacht (stukjes hard karton). Op de staart worden schubben getekend of gemaakt van zwart papier.

De ogen en voortanden worden erop geplakt.

De eend wordt beplakt met een verendek, vleugels en snavel.

De Otter wordt voorzien van een lichte snoet en hals met een grijs/bruine vacht. Vergeet vooral de snorharen niet.

De schildpad schildert men zoals een schildpad eruit ziet.

Een voorbeeld voor de kinderen is in het prentenboek te vinden.

FASE 3: Overige lessen die gegeven kunnen worden tijdens deze module (incl. een muzikale toevoeging)

Doelstelling

De attributen die gemaakt zijn in de eerste en tweede fase, kunnen nu gebruikt worden om het toneelspelen te introduceren. In deze fase zal met name worden gewerkt met informatie-overdracht gekoppeld aan drama- activiteiten. De doelstelling van deze lessen is om aan het eind de kinderen een toneelspel te (kunnen) laten spelen.

Thema's

Kruip in de huid van een ander.
Gevoel wat is dat?

Werkwijze

De lessen in deze fase zijn met name bedoeld om in de kring of tussen de overgangen van de verschillende lessen lege ruimtes te vullen. Het zijn vooral kleine opdrachten die door ieder kind gedaan kunnen worden.

De lessen hebben een opbouw waardoor het eindresultaat een toneelstuk is. Voor de tekst die gebruikt wordt verwijs ik u naar de fase 1 (verwerking tweede les).

Benodigheden

Materialen die in het klaslokaal aanwezig zijn. Voorbereiding om materialen te moeten opzoeken of pakken is derhalve niet nodig. Daarnaast wordt gebruikt gemaakt van de gemaakte artikelen door de kinderen. Naar aanleiding van opmerkingen door de kinderen is het altijd mogelijk om hen zelf spullen mee te laten nemen.

Daarnaast is het handig om van tevoren de tekst uit fase 1 bij de hand te hebben.

Tijdsplanning:

Per onderdeel is ongeveer 5 à 10 minuten nodig ervan uitgaand dat u 1 a 2 (groepen) kinderen een beurt geeft om het uit te voeren.

Verwerking

Eerste les

Geef enkele kinderen de opdracht om een bever uit te beelden die geen vriendjes heeft, zonder erbij te praten. Geef dezelfde opdracht aan andere kinderen, maar dan met gesproken tekst. Bespreek met de groep het verschil en wat je erbij voelt. Sleutelvragen kunnen zijn:

Wat voel je als je een bever bent die niet/wel praat?

Waarom heb je geen vriendjes?

Hoe kun je die vinden?

Hoe ziet je vacht eruit?

Wat kun je nog meer doen om op een bever te lijken?

Tweede les

Hetzelfde als voorgaande maar dan met de dieren Eend, Otter, Schildpad en de oude wijze Bever.

Derde les

Neemt de tekst van fase 2 erbij en lees deze langzaam voor. Aan het eind geeft u aan dat de kinderen datgene wat u zegt naspelen in het klaslokaal (of speellokaal). Indien u niet genoeg ruimte heeft kunt u ook enkele kinderen de opdracht geven.

Vierde les

De teksten in het verhaal die door één van de dieren uitgesproken wordt, laat u nu door de kinderen opzeggen.

U leest het verhaal opnieuw voor en de kinderen “haken in”, als het hun beurt is.

Vijfde les

Een groepje kinderen laat u spelen bij de watertafel, ieder kiest een dier dat ze willen “zijn”. Laat vanuit de kinderen zelf komen of zij een eigen verhaal gaan maken, of dat zij het door u geoeffende verhaal naspelen.

Zesde les

Geeft enkele kinderen rollen binnen het verhaal.

Rollen kunnen zijn: de dieren, bomen, water, riet, boot etc.

Speel het verhaal nu in groter verband in het klaslokaal.

Zevende les

Laat de kinderen tekenen wat zij voelen als zij het toneelstuk spelen. Deze opdracht is erg ruim, maar kan gekoppeld worden aan een van de eerste zes lessen.

Achtste les

Met de gemaakte waterlelies, bomen en de gemaskerde kinderen is het mogelijk om telspelletjes te doen. Bijvoorbeeld:

* Hoeveel bomen staan er?

Ik haal er twee weg. Hoeveel blijven er dan nog over?

* Ik heb nu drie bevers.

Ik wil er drie eenden bij.

Hoeveel dieren heb ik dan bij elkaar?

Indien u ertoe besluit om een gedeelte van de klas of een hoek om te bouwen tot beverburcht geef ik u hierbij de volgende ideeën om het in praktijk te brengen.

* In de bouwhoek, de beverburcht. Door een groep kinderen laten maken.

Gebruik groot constructie materiaal, zoals bijvoorbeeld constructor of grote blokken.

In de zandbak de beverburcht maken met de ingang aan de onderzijde.

Met de kleine blokken de beverburcht inclusief de ingang.

* Met lakens een gedeelte afzetten, zodat het een hol lijkt.

De lakens laten voorzien van verf, waarbij het echt op een hoop takken gaat lijken.

Twee kinderen hebben elk drie vier of vijf klankstaven. Ze zien de klankstaven van elkaar niet. Het eerste kind slaat een toon aan...wordt de goede nagespeeld? (=echo). Dit kan natuurlijk oplopen in moeilijkheidsgraad door korte melodietjes voor en na te spelen.

Hopelijk is dit een bijdrage aan de module zoals je die mij gegeven hebt,. Mocht je nog vragen hebben dan kun je mij mailen op het adres han-van-benthem@planet.nl

Nawoord

De serie lessen die zijn beschreven heeft u nu voor een gedeelte of misschien wel allemaal afgerond. Teneinde u een indicatie te geven hoe u deze lessen kunt plannen in uw rooster, is als bijlage een werkindeling meegegeven, die u als handvat kunt gebruiken.

Indien uw school gebruik maakt van internet, heeft u ook nog de mogelijkheid om bij de website van de scouting (><http://www.scouting.nl/beverpad/bever.html><) een spel over bevers te downloaden. Daarnaast bestaat er een Beversite, die veel kleurenfoto's bevat. Deze pagina kunt u vinden onder [www. Startpagina.nl](http://www.startpagina.nl) onderwerp Bevers.

Schema voor de leerkracht

Onderwerp		Kring	Arbeid naar Keuze	Gymnastiek	Spelactviteit en Tussendoor	Constructieve opdracht
Maandag	Ochtend	Fase 1 les 1. (voorlezen en praten)	Fase 1 les 1 (maskers maken).	Fase 3 les 1		
	Middag	Algemene informatie over de Bever zie fase 1.	Afmaken fase 1 les 1		Fase 3 les 2.	Beverburcht bouwen (klein constructie materiaal)
Dinsdag	Ochtend	Fase 1 les 2 (drama)			Fase 3 les 8.	Beverburcht bouwen (Zandbak)
	Middag	Fase 2 les 1 (uitleggen)	Fase 2 les 1. (attributen maken)		Fase 3 les 5.	Beverburcht bouwen (takken van buiten)
Woensdag	Ochtend	Fase 3 les 4 (drama)	Afmaken fase 2 les 1	Fase 3 les 6		
Donderdag	Ochtend	Fase 3 les 7. Uitleggen	Tekenen		Fase 3 les 5.	Beverburcht bouwen (groot constructie materiaal).
	Middag		Afmaken		Fase 3 les 5.	
Vrijdag	Ochtend	Fase 3 les 6				
	Middag	Week c.q. Maandsluiting (evt. opvoering voor een andere groep).				

Dit schema is exclusief gebruik van de muzikale lessen. Deze kunt u zelf inpassen waar u wilt.

Gebruikte literatuur

Annemieke Pinxteren, Els Westra en Lux Koning, Activiteitenboek voor groep 1 en 2.
Frans Haverkort e.a. eigenwijs (liedboek)
Freya Janssen-Vos, Nellie den Dikken en Hanneke Verkleij, Spel en spelen (themaboek).
Freya Janssen-Vos, Nellie den Dikken, Werken met materialen (themaboek).
Clara Bervoets, junior informatie N84 Bevers in de Biesbosch (berv 590.2). *
Sylvaine Prols, De Bever (p□ro 598.93). *
Thea en Nico Zaat, Hoy, een lied! (liedboek)

Colofon

Samenstelling

Fie Nieuwenhuizen –Grippeling

Lesonderdeel muziek

Elly van Bentheim

Tekstcorrectie

André Stipdonk

Illustraties werkbladen

Sia Hollemans

We zouden het heel sportief vinden als u zorgvuldig met deze uitgave omgaat. Want deze uitgave blijft eigendom van Stichting Echelon. Het is tot stand gekomen door medewerking van velen die zich betrokken voelen tot de uitgangspunten en de werkwijze van de Stichting. Deze uitgave is mogelijk dankzij de donaties van de gebruikers!

Vindt U het belangrijk dat er meerdere uitgaven komen, dan is een donatie van u van harte welkom.

U kunt bijvoorbeeld 10 Euro storten op gironummer 5785 969 ten name van Stichting Echelon te Amsterdam onder vermelding van donatie modules website!

Hartelijk dank!

© Stichting Echelon

ISBN: 9072998359

Voor inlichtingen over deze module kunt u schriftelijk contact of per e-mail opnemen met Fie Nieuwenhuizen-Grippeling via het adres van Stichting Echelon.